

Vladimir MILAK
(Iz neobjavljene zbirke "Na sagu života, na tragu smrti")

U VRTLOGU VJEČNE TAJNE

Noć. Duboko iza nje
plamte svjetovi moga sna
i gomilaju vrijeme u bezvremenu
i vrtlože se u sveprostoru.

I negdje u srcu pravrtloga
u njegovoj pradubini,
u središtu svih središta,
krije se tajna mojega bića.

Noć treperi u očima. Njen poljubac
gori na usnama mraka. Vedrina
cvate u duši i pjeva plavom radošću lana.
U zraku miriše jorgovan i bagrem i trava.
Rosa leži na sklopljenim vjeđama cvijeća.
Oko mene sve spava.
Spava i zemlja u krilu svoje sjene;
tek moje zjene bdiju i motre
ledene daljine, dubine, visine
i vječna svjetla.

Tamo, daleko, vrte se polako spiralni krugovi,
cvjetovi neba. I lete, lete beskrajni svjetovi
i bukete, i pršte, i roje se, skupljaju, vrpolje,
glože, vrtlože, žderu, množe i steru.
i vječno pale i gase.

Vrte se, vrte spiralni krugovi
i kriju svoja zagonetna lica
u vječnoj igri galaksija
i njihovih sumaglica.

Zbrka i metež, nered i red;
prask i buka rađaju svemire,
stvaraju nemire i mračne rupe
oko kojih se vrte vrzina kola.
u čijem se srcu rađa život i pleše smrt.

Sve se slijeva u velike lijevke
i prelijeva u još veće i okreće
oko vrtloga sviju vrtloga.
Blistaju zvijezde očima nemani
i sjaje ždrijela njihove požude;
za mene samo ogrlica noći
što svjetluca oko njenog vrata
puna dragulja, biserja i zlata.

Oči mi lažu, čula ne kažu
zašto praznina zjapi u duši?

Pređa mnom sijeva čitavo nebo
i prelijeva vječnost u vječnost
i vodi borbu na život i smrt.

I tko zna što zora nosi
u ridoj kosi?

Moj duh stoji pred mliječnom stazom
i vječnom mijenom
kao pred stijenom.

Kako sam sitan u tome kolu,
u vječnoj oluji
koju ne čujem ni kako bruji!

Moj um za univerzum
nije ni kaplja u oceanu,
ni zrnce u pustinji,
kamoli munja u mutnom danu.

Cijelo trajanje na zemlji ovoj
nije ni treptaj svevidnog oka,
ni titraj iskre uresa neba,
a niti dašak vječnoga daha,
možda tek trzaj trunka

sveopćeg praha.
Možda je moja zemaljska barka,
na tome moru,
samo varka beskrajnog htijenja?

U meni živi slobodna volja,
ali bez moći vidjeti u noći
kuda me vodi.

Na mojoj zemlji život se ziba
u zlatnoj zipci sunca - i mjesec ga
svojim srebrnim nakitom kiti,
ali je svemoćna ruka oko njegova struka
svila vijenac od muka, tuge i bola
i poškropila ga suzama i krvlju.

Tišina, bolna tišina, otrovana sumnjom,
ruje u meni. Strah se gnijezdi
u crnoj slutnji i svira na svojoj lutnji.

Akordi osame nesnosno zvuče
i moju svijest pitanjem muče -
Što je ova zemlja:
Zvjerinjak, tamnica, grobnica?

Možda sam suza vječnoga oca
u kojoj blista nebeski svod i zrnce
razuma njegova uma
što se u njoj zrcali?
I ne znam, vide li oči, čuju li uši
toga vječnoga gospodara,
koji sve stvara i razara,
ništavnost moju,
ili ne vide,
ili previde,
ili ne čuju,
ili prečuju?

Natovaren prokletstvom trenutka
i blaženstvom nade,
tumaram tamom svojega pakla
i tražim vrata svojega raja.
I sve što se zbiva, biva:
"Kako na nebu tako i na zemlji."
Pa cijeli kozmos liči
i mojoj zemaljskoj priči.

Možda ću jednom na svome putu
ponovo sresti samoga sebe
i pitati se:
- Gdje si bio? Što si radio i vidio?

Ima li nekog, tko će za mene
s drva spoznaje ubrati plod
i objasniti kôd vrhunske tajne vječnoga plana?
Iz njenog mraka želim pobjeći,
ali u dnu svojega bića
plašim se ipak takvog otkrića
i govorim sebi:
- Ne traži istinu svih istina!
Možda je njezina java za tebe tek
beskrajna strava. I možda
zbog toga iz cijeloga vrtloga
izvire šutnja - jer:
"Blaženi su siromašni duhom
i njihovo je carstvo nebesko."

Zato čovječe, sanjaj svoje nebo!
Veseli se životu! Smij se i plači
u radosti i tuzi! Za njih si stvoren.
U svome kavezu traži svoju sreću -
i gledaj iz mraka dijamante noći
što krasi tvoj san!